

RÉSERVE

TIỂU THUYẾT

Hay lạ lùng!

GIÁ 0\$40

THƯ VIỆN QUỐC GIA VIỆT NAM
BIBLIOTHÈQUE NATIONALE DU VIETNAM

TÁC-GIA :

N. V. T.

TỰ ĐƠN-TÂM

1931

In tại nhà in BÙI-VĂN-NHÂN

BENTRE

M(23)

6385

Depot légal le 19 Mars 1931
1000 exemplaires

THƯ VIỆN QUỐC GIA VIỆT NAM
BIBLIOTHÈQUE NATIONALE DU VIETNAM
NATIONAL LIBRARY OF VIETNAM

11099

đều cho rằng ông bốn mươi
eo bờ sông Bentre, nhà hai
tất châu vi độ dặng một m
ất :

nội hạt Bentre nhưng không
gái tên là cô Lê-thị-Huệ xu
rất mạnh mẽ ít ai bì kịp,
ai, cách điệu như hàng nga
g quốc sắc thiên hương ít ai

nội hạt Bentre nhưng không
 gái tên là cô Lê-thị-Huệ xu
 rất mạnh mẽ ít ai bì kịp,
 ai, cách điệu như hàng nga
 quốc sắc thiên hương ít ai
 lúc gái nên ông cũng nằng
 lớn lao đường ấy hềm vì
 g to ngày đêm không nư

hức gái nên ông cứng nạng
lớn lao đường ấy hềm vì
g to ngày đêm không ngu
Huệ đang mười một tuổi,
lo chấp nối may nhờ trò
người kế tự cho ông ! N
a tuổi đã lớn rồi có con
ng trời đã số định như vậy
hủ hủ cùng con và thủ tiể
yền dài ngâm cười cha đã t

yên dài ngâm cười, cha đã t
ghê con chồng cha bắt c
con cha muốn tính với con
ing trọng rồi mà việc đôi ba
n buồn lắm đó a con, nàng
chồng thì nàng e lệ nên nà
hoảng nàng trả lời nho nhỏ
n, vì việc đôi bạn thũng th

thằng này đây là đũa không đũa gì, ngẫm nghĩ rồi ông bèn nói rằng: thưa ông! chuyện đó hôm trước tôi có hỏi lại con gái tôi, nhưng nó không đành lòng, nó viện lẽ rằng vì nó còn thơ ngây không lật đật vì việc đời bạn, hôm đây ông Phan Tự có cây mai đến nói mà nó cũng không ưng, tôi đây tuy làm cha nó nhưng cũng khó đúc miệng vào mà khuyên nó cho đành, thôi xin ông cảm phiền, Lê-bá-Thọ chưa dứt lời thì huyện hàm Bảo đứng dậy thốt lời cộc cằn rằng: Ừ được nếu muốn vậy ta cho vậy, chừng ấy rồi ăn năn không kịp, nói rồi lấy cậu hai Vân phải đi ra về không thốt một lời từ già.

Ký già xin nhất lai lịch ông Huyện hàm Bảo và cậu hai Vân cho chư tôn biết. Ông người gốc gác ở Mocay trúng trung người tuổi đã quá bốn mươi đề râu cá chốt mặt trông vẻ hầm hừ con nit nhỏ thấy mặt ông đều sợ nên tặng cho ông là ông Hạm trước kia ông có ra tranh cử cai tổng đảng ba năm nhờ giỏi tấn ƠN nên đảng chức huyện hàm, người ăn học ít nhưng vì sáng trí nên học ít biết nhiều, vì gần mực thì đen gần đèn thì sáng, gia tư ông khá, cậu hai Vân con ông năm nay tuổi lối hai mươi ba nước da trắng mét tóc hớt ma ninh coi ra vẻ người có ăn học trước kia ông bà cậu có cho cậu đi tây học nhưng đi qua bên cứ lo xài phá tiền bạc hoài hoài lâu lâu cậu gởi thơ về xin tiền đảng xài gạt ông bà rằng: cậu gần đậu luật khoa cử hơn, phải có tiền nhiều đảng lo lót thi mới mau đậu đảng, ông bà mừng nên cứ gởi tiền cho cậu xài lúng, năm ngoái đây vì bà thân cậu đau nặng phải bỏ mình nên ông thân cậu đánh giấy thép cho cậu về trước là lo tang chế cho bà sau nữa đảng ông lo đời bạn cho cậu, về đây đảng năm chẳng, cậu kết bạn cùng ba người rất thân thiết là Tám Cu, ba Két và sáu Lựu là ba tên du côn danh tiếng nhứt ngày chi tối bốn người đầu đình cuối chợ ai cũng thấy nể mặt.

Nhắc lại Huyện-hàm Bảo và hai Vân ra về, Lê-bá-Thọ cười lạt mà rằng: chúng nó tưởng đến đây gạt già, gả con cho nó, ôi quân mèo đảng chó điểm như vậy mà cũng trèo đèo, ông nói láp giáp như vậy một mình không dè nơi lấm bình phong sau lưng ông có người núp đó nghe lọt vào tai hết, nàng Huệ khi nghe xong câu chuyện rồi nàng

bèn sẽ lên lui gót vào phòng ngồi nghĩ rằng : thân ta không may mẹ mất sớm còn một cha già hủ hỉ cùng nhau không bà con anh em chi hết, thì ta phải làm sao mà báo hiếu cho tròn bổn phận ta còn như việc đôi bạn ời thời ta sẽ thung thảng mà chọn lựa vì trong thời đợi này biết bao là những phường giả áo túi cơm nếu ta lầm lạc một bước ắt là cái đời ta phải khổ tâm lắm vậy, nàng nghĩ như vậy rồi nàng muốn bỏ dẹp chuyện đó ngoài tai, nên nàng mượn tiểu-thuyết để giải sầu, nàng bèn sách cuốn tiểu-thuyết Lữa-Lòng lại cái ghế dài trong phòng lật ra coi, nàng coi đến lúc nàng Hồng-Sương thả Hồ-kỳ-Phước ra nàng chắc lười than|thảm, nàng quên rằng trong tay nàng còn nắm diển thuốc đốt hút khi nãy nên gát tay đó xuống gối dựa, cái gối dùng ngún cháy lên có ngọn nàng giật mình buồn sách xuống dựa muốn dục tắt thỉnh lnh nàng thấy một cái tay tự nơi dưới ghế nàng nắm thò ra dục tắt cái gối ấy, nàng giả đồ như không thấy vậy, nàng bèn sẽ lên lấy con dao rọc sách, gian thần lực đâm xuống cái tay ấy một cái rất mạnh cho bàn tay ấy mất xuống ván lầu nhưng để gí tay nàng vừa rung rẩy mắt ba chớp ba sáng nên dao dựa đâm xuống thì bàn tay ấy giật đi còn con dao thì mắc dưới ván lầu nàng còn kéo ra nhũn nhặn, trong lúc ấy dưới ghế nàng thỉnh lnh chung lên một người mang mặt giả đề cổ nàng xuống móc túi lấy giấy ra trói nàng lại nhét khăn vào miệng nàng rồi vác tuốc xuống lầu đem đem thảng ra cửa, ngoài cửa có một cái xe hơi chực sẵn ba người phụ lực cùng tên mặt nạ kia bỏ nàng vào xe rồi quây máy cho xe chạy.

Độc-giả xem tới đây ắc là âm ực trong lòng lắm gì làm sao bàn tay ở đâu tác giả xin thuật tiếp lại lúc Huyện-hàm Bảo cùng hai Vn ra về, cậu tức mình âm ách vì lời nói của cha mình không xiêu dặng lòng ông Lê-bá-Thọ nên cậu trầm tư mĩc tưởng, một hồi cậu tỉnh ra dặng một kế lấy làm đặc ý, cậu bèn đưa ông thân cậu xuống tàu về trước, còn cậu dối rằng ở lại có việc cậu đến nhà tám Cu, ba Két và sáu Lựu tổ thuật cái kế của mình cho ba người nghe và biểu ba người lối tám giờ tối đem xe hơi đậu trước nhà Lê-bá-Thọ rước cậu, dặn dò xong cậu bước ra lần

quần lối nhà Lê-bá-Thọ mà chờ điệp thi hành, cũng một điệp may cho cậu còn đang thơ thần trước nhà thỉnh linh cậu thấy trong nhà xam xam đi ra một người cậu nhìn kỹ lại là còn tóc gái của nàng Huệ là Xuân-Đào cậu bèn lon ton lại gần nói rằng này em qua muốn tổ cùng em một việc nên em vâng lời thi qua cho em một số tiền là một muôn đồng, tiền tài ám nhần nên Xuân-Đào bèn gut gặt đầu tổ ý ưng thuận, cậu bèn thốt rằng : không có chuyện chi lạ số là qua muốn gần cô chủ em một đêm không biết em có thể nào đem qua vào nhà chẳng ? Xuân-Đào ngẫm nghĩ một lát rồi nói rằng : Được tối nay, lối tám giờ cậu lại đây thì sẽ có tôi, tôi sẽ dắt cậu vào, còn bây giờ đây em còn mắc bận việc thôi xin cậu hãy an tâm nói xong nàng chào cậu rồi đi tuốc ra chợ.

Tám giờ đúng một người bạn đồ đen lủi từ đi lại nhà Lê-bá-Thọ vô cửa ngõ thì có Xuân-Đào chực sẵn dẫn tuốc vào nhà lên lầu biểu người ấy núp dưới cái ghế dựa vì nó biết nàng Huệ hay nằm nơi ấy có khi ngủ quên nơi đó nữa, xong rồi nàng bước ra ngoài, hai Văn lúc bấy giờ tỉnh thầm rằng thôi để ta cùng ép lòng nằm đây chờ nó ngủ quên ta sẽ dụng thối ba nài kéo để bấy lâu nay lòng ta mơ ước, ừ mà khi nó thất thần cùng ta rồi, thì ta biểu đầu nó sẽ nghe đó, ôi thôi chừng đó gia tài này sẽ về tay ta mặc sức ta tung hoành, chàng đang mơ ước như vậy thì nàng Huệ vào phòng, chàng không dám thở mạnh, lúc nàng nằm xem tiên-thuyết thì lửa tình chàng dục chàng cố ép dặng xuống đời ba phen nên lúc cháy gối chàng sợ phỏng mình nên ra tay chữa dùm vì vậy mới lâu chuyện, chàng sợ nàng la bẽ chuyện nên trối nàng đem ra xe hơi chạy tuốc về nhà.

Nhắc lại khi xe đang dung rũi thỉnh linh một người bạn âu phục ngồi xe máy dầu cho chạy chậm chậm liết lên xe thấy có một người con gái tay chơn bị trối thì không hiểu việc gì, tánh chàng tọc mạch nên cho xe chạy mau theo, chàng theo chừng nào xe kia còn chạy mau chừng nấy, chàng tức giận bời hồi móc túi ra lấy một khẩu súng lục nhắm ngay bánh xe sau mà lấy cò, đang vừa nổ, thì xe ấy sàng đi qua lại vài cái rồi lủi tuốc xuống ruộng may sao xe không lật, chàng cho xe chàng chạy riết tới rồi nhảy

xuống dựng dựa lề đường rồi lội cang đại xuống ruộng coi thời sự ra sao. thì thấy một người con gái mặt huê mày liễu tay chơn bị trời miệng lại nhét khăn, chàng lật đật lại cỡi trời và lấy khăn ra xong rồi chàng hỏi rằng : thưa cô vì có nỗi nào mà ra có sự như vậy ! nàng bèn thuật lại đầu đuôi cho chàng nghe, nghe xong câu chuyện máu anh bùng bùng nổi dậy, chàng bèn hỏi rằng thưa cô, khi chúng bắt cô vậy cô có nhìn mặt đặng người nào chăng, đặng hầu dễ bề cho sở mật thám diệt trừ quân ấy, thưa cô thuở nay cô có thù hềm cùng ai chăng ? thưa thầy phận em là gái khuê môn bất xuất, có hội diện cùng ai đâu mà sanh ra việc oán thù, em không biết sao mà nhà em thuở nay không có chuyện vậy, vả lại nhà em cửa ngõ đều chắc chắn mà sao quân ấy làm sao vào đặng đều đó em lấy làm kỳ đi hết sức, thưa cô : trong khi xe lủi xuống ruộng rồi quân ấy đào tàu phươg nào cô có thấy chăng ? Thưa khi xe lủi thì lòng em tán loạn duy kể có một cái chết mà thôi, em nhớ lại khi lủi xuống ruộng rồi quân nó biết có người tiếp cứu nên chúng nó nhảy đại xuống xe đào tàu phươg nào em không biết đặng, vì lúc ấy em bị trời chơn tay để nằm xuống băng xe nên em không thấy đặng mặt mày chúng nó em không nhìn đặng vì chúng nó đều mang mặt nạ nên em nhận không ra nhưng vậy mà em nhìn đặng áo quần chúng nó mặc, thấy vô nhà bắt trời em bạn toàn nữ đen, còn ba tên kia thì bạn toàn bố trắng. Nhưng vậy cũng vô ích nếu cô nhìn không đặng mặt mày chúng nó thì tốt hơn là về đến nhà cô phải báo cho sở mật thám hay và cô phải giữ mình cho lắm vì tôi sợ e chúng nó lập kế này không thành ắt là chúng nó còn thi kế khác nữa, thưa cô xin cô vui lòng cho cho tôi biết nhà cô tôi sẽ tận tâm đưa cô về tới nhà hầu khỏi việc bất trắc giữa đường vậy cô tạm ngồi trên lề đường đây giây lát có xe nào qua ngan đây hầu kêu về cho tiện, cũng may trong một lúc ấy có cái xe kéo đi mới về ngan qua đó chàng lên kêu lại, xe dĩa để gọng xuống cô bước lên biểu xa phu cứ việc chạy tay cô chỉ đường, còn chàng cũng ngồi xe máy đầu chậm chậm đưa nàng về, xe chạy quanh quanh lộn lộn một hồi rồi nàng bèn biểu xa phu ngừng lại nàng bước xuống xe thì chàng thiếu niên ấy cũng ngừng xe lại nói rằng : thưa đã tới nhà

cô rồi, xin cô cho tôi kiểu vì tôi cần còn việc khác chàng nói xong cất nón chào nàng muốn lui gót, nàng Huệ lật đật thưa rằng : xin thầy chậm về đợi em kêu cửa mời thầy vào cho ông thân em biết mặt đừng đến ơn sau nữa xin thầy tỏ bày danh tánh cho em biết đừng em ghi tạc ơn ấy vào lòng, thưa cô sự nhỏ mọn ấy có đáng chi mà phải đến ơn, thầy phải mà không ra tay ấy không phải người quân tử, tánh tôi ưa việc nghĩa, thi ân bất cầu báo, như tôi đây làm được một việc phải thì trong lương tâm tôi đã vui rồi, xin cô cho tôi kiểu còn danh tánh tôi cô muốn rõ tôi cũng sẵn lòng mà bày tỏ : tôi tên Nguyễn-văn-Sáng y-khoa tấn-sĩ, bữa nay vì buồn tâm-sự riêng nên tôi ngồi xe cho chạy vài vòng hứng mát đừng tiêu sầu, tình cờ xe chạy ngang qua đây thấy chuyện như vậy nên ra tay nghĩa hiệp mà trừ bọn hung bạo ấy, tức vì tôi bắt không được chúng nó, nhưng tôi chắc rằng không sớm thì muộn chúng nó ắt cũng tìm tôi được mà trả thù chớ chẳng không, thưa thầy cũng vì em mà rồi đây sợ liên lụy đến thầy em lấy làm buồn, à em xin thầy ngày nào rảnh việc ghé lại nhà em đàm đạo cùng ông thân em, bây giờ đây thầy mắc bận việc em không dám cầm. Được, thưa cô mai lối mười một giờ tôi sẽ qua hầu chuyện cùng ông. bây giờ đây xin cô cho tôi kiểu lối dứt lời, chàng cất nón cúi chào nàng rồi lui bước.

Anh Đồng.... anh Đồng..... mở cửa !

Dạ ! mau mau đi, ai đó vậy ? Tám Đồng miệng hỏi tay mở cửa, cửa mở xong nàng bước vào nhà, biểu Tám Đồng qua phòng ông kêu ông dậy, lúc bấy giờ là 10 giờ khuya rồi, ông còn đang thối thức dùng nghe Tám Đồng kêu ông lật đật ngồi dậy bước ra thì nàng thuật hết công chuyện lại cho ông nghe và hỏi ông coi nên cho sở mật thám hay cùng chẳng, ông nghe nàng nói rất hải hùng, ông ngồi suy nghĩ một hồi rồi thở ra than rằng : nầy con vì cha giàu có lớn ai ai đều biết nên cha lo ngày sau cha nhắm mắt rồi có đều rất rồi nên cha hằng lo chọn lựa cho con đôi bạn cho xứng lứa đáng lo nỗi nghiệp cho cha trong lúc cha trăm tuổi già, cha lúc này **trọng tuổi** rồi trong mình hay ươn yếu cha muốn thanh thoi trong một lúc đừng du lịch xứ người cho biết phong tục các nước ngày sau cha có

xuống lỗ rồi khỏi làm con ma dốt, cha chắc rằng nó mà bắt con đây chẳng qua vì sự tiền bạc của cha sau nữa cái sắc lịch của con, à con, con nói trong lúc chúng nó bắt con, con nhờ ông y-khoa tẩn sĩ nào cứu con đó a con, người nghĩa hiệp như vậy sao con không mời người vào nhà đặng cha tạ ơn người? Thưa cha, con có mời người vào nhà song người từ rằng còn mắc bận việc khác nên không thể ghé lại đặng người lại có hứa mai lối 11 giờ người sẽ trở lại thăm cha, thưa cha như người lại, cha làm sao cũng đền ơn xứng đáng cho người kẻ sợ người không biết chê mình rằng không biết điều, cha hiểu rồi thôi con vào trong thay đồ nghỉ đi vì trời đã khuya rồi.

Buổi mai đồng hồ gõ 11 tiếng một cái xe hơi hiệu Amilcar course nổ bon bon từ từ chạy tới trước cửa nhà ông Lê-bá-Thọ rồi ngừng lại trên xe bước xuống một người đầu đội casque trắng mình bận âu phục xam xam bước thẳng vào nhà, Lê-bá-Thọ đang ngồi trong nhà nghe tiếng nổ của xe hơi ông lật đật đứng dậy bước ra vừa khỏi ngõ thì gặp Nguyễn-văn-Sáng bước vào ông bèn bắt tay chào hỏi : thưa ngài phải y-khoa tẩn sĩ của con gái tôi khi hôm chẳng? Chàng bèn gật đầu thưa phải, hai người vào nhà rồi ông bèn Tam Đồng pha trà đem lên rồi mời Nguyễn-văn-Sáng uống giải khát, nước uống xong Nguyễn-văn-Sáng bèn nói rằng : thưa ông vì khi hôm cháu mắc bận việc nên không vào nhà đặng nên cháu đến chịu lỗi cùng ông sau cháu cho ông hay rằng hồi sớm mai này cháu thức dậy uống caphê xong rồi thì thẳng ở cháu đem vào cho cháu một cái thơ buộc trong một mũi tên nó nói rằng không biết ai bắn mũi tên ấy hồi nào mà găm ngay vào cửa cái, cháu lật đật xé thơ ra xem thì trong thơ đại ý như vậy đây để cháu đọc lại cho ông nghe, chàng nói rồi móc túi lấy cái thơ ra đọc như vậy.

« Cùng y-khoa tẩn-sĩ Nguyễn-văn-Sáng, bọn ta cho người
« hay rằng công việc của bọn ta hành động không muốn cho
« người dính dấp vào. Bọn ta định vài ngày nữa sẽ bắt con
« gái Lê-bá-Thọ một cách bí mật cho người xem, nếu người
« không tuân theo lời cảnh dục vào thì viên đạn là vật vô
« tình ta không vì, bọn ta vì bị mí căng trở một lần rồi không
« phải là chúng ta nhất gan đầu vì lúc ấy trong tay không

« có khi giải nên buộc lòng ta phải đào tẩu, người đừng khi
« rằng bọn ta bất tài, nếu người biết sợ thì phải lánh cho
« xa.

Ký tên

H. V.

Ông nghe đọc dứt bức thư thì mặt ông biến sắc, ông lật
đặt hỏi chàng rằng: vậy mà ngài có kế chi mà cứu con tôi
chăng, tôi chỉ có một chức gái đó mà thôi, tôi nói thiệt
cùng ngài tôi càng nó lắm, nếu nó mà bị bắt mất đi thì
già này cũng nguyện liều mình không sống làm chi nữa,
ông nói rồi ông ngó chàng hai hàng nước mắt chảy rung
rung, đoạn ông tiếp rằng: thưa ngài nếu ngài bảo toàn đặng
thân con già thì già này nguyện lấy ra phân nửa gia tài già
đền ơn cho ngài, chàng nghe ông thốt như vậy chàng lấy
làm cảm động lắm nên chàng không nệ chi lắm thân chàng,
chàng vỗ ngực nói rằng: thưa ông nếu ông dung đến cháu
thì cháu đây cũng quyết ra sức tảo trừ cho hết bọn này cho
chúng nó biết tài cháu kẻo chúng nó khinh khi, còn như
sự chia phân nửa gia tài cháu xin từ. — Nếu ngài không
bằng lòng nhận lĩnh thì già đây ái ngại lắm, vì cái ơn kia
già chưa trả đặng nay còn làm cho bận lòng ngài thêm nữa
già sợ e không dám đó ngài, thôi già tính như vậy xin ngài
chiếu cố đến già, già duy có chút gái mà thôi nếu ngài tận
tâm cháu toàn nó thì già nguyện đưa nó nung khăn sửa
tráp cho ngài, ông nói đến đây ông móc khăn ra chạm đôi
giòng giọt lệ, còn chàng nghe ông nói như vậy thì lòng
mừng phơi phới dường như chàng uống đặng một thang
thuốc bổ hay là đã bước cẳng lên đặng bỗng lai tiên cảnh
thơ thới trong lòng, nhưng chàng giữ nét mặt nghiêm chỉnh
trả lời rằng: thưa ông lời ông nói đó cháu không lẽ từ chối
song để cháu lo trừ xong bọn này rồi cháu sẽ về thưa lại
mẹ cháu rồi sẽ lo sinh lễ vì cháu còn một mẹ già cháu không
dám tự chuyên định ước, cháu xin phép ông cho cháu ở
trong nhà đây đôi ba ngày đặng có bắt bọn ấy. — Được
không sao... rồi ông biểu Tám Đồng lo dọn quét cái phòng
kế bên phòng ông chờ chàng nghỉ, ông lại cắt Tám Đồng
ở luôn đó phục thị chàng, đoạn ông bèn nói cùng chàng
rằng: thằng Đồng này là một đứa ở rất trung tính của già
nó vô ở với già từ hồi 8 tuổi tới giờ là 21 tuổi nó có sức

lực mạnh mẽ lắm như việc này đây ngài cũng nên cần dùng nó, vì nó có sức lực mạnh và lại gan dạ không ai bì, ông nói xong bước ra để cho chàng thay đồ nghỉ.

Ai cũng biết ông Nguyễn-văn-Sáng là con của thầy thông Tài ở Mytho hồi chàng còn 9 tuổi ông thân chàng cho chàng vào trường học, chàng học rất mau chóng, trong tám năm mà chàng đậu được nào là bằng cấp sơ học, tốt nghiệp và thành chung, ông thân chàng thấy chàng minh mẫn sáng láng vậy nên cho chàng sang tây du học, chàng học được năm năm thi đỗ bằng cấp y-khoa tấn-sĩ lúc này nhà bản chất không đủ tiền nuôi cho chàng ăn học thêm nữa nên ông thân chàng đành phải gửi thư kêu cậu về. Về được sáu tháng thì ông thân chàng mang bệnh bỏ mình lo tang chế xong rồi chàng bèn gửi đơn xin làm Docteur tại hạt Bentré

Bốn giờ chiều nơi con đường mé sông nào nhiệt lạ thường người đi tập nập một cái xe hơi chạy từ dưới đất lờ lên chợ rải giấy dọc lề đường thiên hạ đành dặt lượm dặt coi giấy chỉ cho biết, vì tánh người annam ta hay lợc mạch lượm lên coi thì là giấy rao hát của gánh Trần-Đất hát bản Nghiệp-phong-Trần là một lần tuồng mới lạ, trong lúc thiên hạ đành dặt lượm giấy ấy thì thừa ưạ Xuân Đào đi chợ ngan qua đó một tấm giấy bay tấp vào chơn nàng, nàng cúi xuống lượm nhưng không hiểu là miếng giấy chỉ, nàng nghe thiên hạ đọc rùm rảng tối nay hát tuồng Nghiệp-phong-Trần thì nàng mừng quỳnh vì tánh nàng thích coi hát cải lương lắm, nàng lật đật mua đồ riết đem về vào phòng nàng Huệ đưa tấm giấy hát ra và khen dỗi rằng: bạn hát này hát hay lắm cô, nghe họ đồn rằng gánh hát này danh tiếng nhưt không bạn hát nào bì kịp bỏ qua dịp này uổng lắm a cô, tối nay tôi cùng cô hỏi ông đi xem chơi giải muộn đi cô. Nàng Huệ ban đầu không muốn đi sau nghe Xuân Đào ép riết quá nên nàng nhưt định tối đi xem vì nàng cũng có coi nhưt Trung Lập có ấn hành chương trình vào trống và sẵn đêm nay là đêm hát làm nghĩa hát giúp cho hội Bentré Sport, nàng tánh ưa việc nghĩa nên nàng hứa chịu đi, nàng bèn sang qua phòng ông thân nàng xin phép đừng tối đi coi, ông dặn nàng rằng: này con đi coi hát cha không cản con, nhưng con có đi thì biểu thằng Thâu lấy xe

hơi ra đưa con đi và biểu nó ở lại nơi đó chờ con vẫn hát sẽ về nếu con đi bộ thì cha ẽ bất tiện lắm a con.

Nàng dạ rồi lui ra.

Đêm nay là 21 tây tháng chín nơi rạp hát Vĩnh Lạc đèn điện thấp giần giần người đi coi kê buôn bán rất là tấp nập có vẻ náo nhiệt lạ thường, thỉnh thoản nghe xe hơi cái chạy lên cái chạy xuống kèn bốp te te, một cái xe hơi sơn màu vàng từ từ chạy ngay lại rạp hát đậu lại trên xe bước xuống một nàng tuyệt sắc sau lưng một người tử tất theo hầu cả muòn con mắt đều chăm chỉ ngó vào cô trầm trồ, nàng nào mà lịch sự như vậy, ấy chẳng ai lạ, ấy là nàng Huệ đi xem hát cùng Xuân Đào, khi hai người bước xuống xe rồi vào trong rạp kiểm sổ ghế ngồi xong, độ được nửa giờ Xuân Đào dùng đứng vậy bước ra ngoài một lúc lâu, nàng Huệ ngồi chờ mà chưa đứng giờ hát, mấy người ngồi kề nàng cứ chăm mắt ngó nàng hoài, nàng có hơi thẹn nên tính bước ra ngoài hóng mát giày lát và đợi khi sự hát sẽ vô, nàng bước thẳng ra ngoài vườn bông đặt ghế ngồi xuống một cái banc bằng ciment, thỉnh lình một người đi săn đại lại chỗ nàng ngồi, nàng muốn bước tránh đi nhưng để gì người ấy đã đến trước mặt nàng, cất nón xuống chào nàng. nàng xem là cậu hai Vân. Hai Vân nói rằng: nè cô ngày hôm nay đây tôi cũng có đăng hội diện nơi đây ấy cũng là duyên tiền định, cô có thấu rõ lòng tôi chẳng, từ khi nàng từ hôn đến giờ, lòng tôi bất bơ-ngơ báo-ngáo, cô ỏi vì ai mà tôi phải nặng gánh tình đã mang triệu triệu nơi lòng, nàng không đợi chàng nói hết lời nàng mới nói rằng: thưa thầy em xin lỗi thầy đừng nói đến chuyện ấy nữa, em có nguyện rằng: ở vậy trọn đời em quyết không ưng ai hết, em xin thầy bước ra khỏi chốn này, kéo để thiên hạ ngó thấy thì không tốt cho em và thầy.— Nếu vậy cô không bụng nào thương tưởng đến tôi hết phải chẳng? uổng thay tôi nói đả rảo nước miếng mà cô đành lòng chặc dạ hết sức.— Thưa thầy em không biết chữ thương ra sao hết một điều em muốn là xin thầy khá mau bước chơn ra khỏi chỗ này đừng nói dai nữa nhảm tai em lắm, vì những lời thầy thốt ra tự nầy đến giờ em không muốn nghe lọt vào tai em, nàng nói xong đứng vậy bước chơn đi, hai Vân lấy hai tay giần ra căng nàng lại và nói: tôi phân chưa hết câu

chuyện cô chớ vội đi, nàng thấy hai Vận muốn dùng cách võ phu ra nên nàng dục chạy, thì bàn tay nọ kề cổ nàng hai Vận đè nàng xuống một tay mò túi lấy ra một miếng gòn tẩm thuốc mê đưa vào lỗ mũi nàng trong nháy mắt nàng mê mang không còn biết đi gì nữa, trong buổi lái kế bên nhảy ra ba người phụ lực cùng hai Vận bồng nàng ra xe hơi mở máy cho xe chạy.

Nhắc lại Xuân Đào ra ngoài một lát rồi làm bộ chạy lại hỏi thẳng Thâu rằng : Anh có thấy cô hai bước ra đây chẳng ? không biết cô mới ngồi trong rồi bước ra đi đâu vậy kia, tôi kiếm tự giờ gần đổ con mắt mà không gặp, phần bị người ta chen lấn mệt hết hơi, thôi anh quay xe chạy về nhà coi cô hai có trở về chẳng ! nàng nói rồi lên xe biểu thẳng Thâu xe chạy về nhà.

Trong một căng nhà ngói kia nơi con đường Sốc-Sải một cái xe hơi ngừng lại nơi cửa trên xe bốn người bước xuống khiến một nàng con gái cặp mắt nhắm hít lại, chúng nó khiến thẳng vào nhà, sáu Lựu lo dẫn đèn và lấy một mớ magnésium ra đốt lên sáng như ban ngày đoạn ba Két ôm máy chụp hình ra sửa soạn máy móc xong, hai Vận bèn bồng xóc nàng lên để nàng dựa vào một cái ghế còn chàng thì giao đầu với nàng đoạn biểu ba Két chụp lấy hết trọn thân mình, chụp xong chàng biểu ba Két đem nước thuốc ra bồn thân chàng đứng rửa hình, rửa xong coi tốt đẹp chàng mới bồng nàng ra xe mở máy cho xe chạy về đến nhà Lê-bá-Thọ, đến nhà chàng bèn bồng nàng đem vào nhà thì có Xuân-Đào chực sẵn phụ bồng thẳng nàng vào giường rồi chàng bước ra dung ruồi, còn Xuân-Đào giả bộ bơ hơi bài hải chạy vào kêu ông Lê-bá-Thọ dậy và hỏi rằng : thưa ông cô tôi về đến nhà chưa sao không có trong rạp hát, ông nghe qua búng rúng tay chơn, ông bèn chạy thẳng vào phòng nàng, thấy nàng đang nằm ngủ ông mới an lòng, ông bèn trở ra hỏi Xuân-Đào rằng tại sao cô mi về trước, Xuân-Đào trả lời rằng : khi tôi hước ra ngoài tiểu tiện chừng trở vô không thấy cô tôi nên tôi lật đặt biểu anh Thâu quay xe về đây coi cô tôi có về trước tôi chẳng. Ông nghe Xuân Đào nói rồi ông trở về phòng ngồi suy nghĩ hết sức không hiểu tại sao lạ vậy ông định sang qua phòng nàng đánh thức nàng dậy đặng hỏi dơn đo song tánh ông.

cũng con nên bụng ông định vậy mà ông không nỡ phá giấc nghĩ nàng, ông tỉnh sáng ngày sẽ hỏi không muộn vì nên ông tắt đèn lên đường nằm đồ giắt ngủ lại, ác nghiệp sao ông định ngủ nhưng dứa nhắm mắt lại thì tri vắn vơ cứ tư tưởng chuyện này đến chuyện kia mà phát giựt mình hoài.

Đồng hồ gõ năm tiếng thì nàng Huệ đã tỉnh dậy, nàng ngồi dậy cầm tri suy nghĩ lại trong khi hôm nhưng nàng không nhớ chi hết. nàng còn đang suy nghĩ thì ông thân nàng bước vào, nàng bèn đứng vậy chào ông, ông gục gặt đầu rồi ông thủng thẳng hỏi rằng : này con đêm hôm con đương coi hát sao con lại bỏ về, con làm cho Xuân Đào nó về nó làm cho cha hết hồn vậy con ? Thưa cha hồi hôm con đi coi hát nhưng vô ngồi đợi lâu quá bực bội con mới bước ra vườn bông ngồi bóng mát không để thằng con của Huyện Bảo đến trêu ghẹo con, nó nói nhiều điều thô bỉ con không bằng lòng nghe nên có đáp lại nhiều tiếng nặng nề nó đã không biết hổ thẹn chớ nó lại bóp cổ con rồi nó cho con hửi cái chi không biết dạng, là một điều sao nó bắt con, rồi sau nó lại đem con về đây và sao lại con đang nằm trên giường của con thiệt là bí mật hết sức phải chơi gì thế này cha chẳng nên cho thầy Nguyễn-văn-Sáng hay vì sợ e thổ lộ ra đây chi cho khỏi người chê con là gái mất tiết rồi, thưa cha không biết sao nó bắt con lại không làm chuyện dâm ô lại đem con về nhà cha nghĩ thử coi tại sao vậy a cha, ông nghe nàng hỏi như vậy ông không trả lời duy chỉ lắt đầu thổ ra mà thôi, Tám Đồng ngoài cửa bước vào đưa cho ông một cái thơ và nói có một người đến ngoài ngõ đưa cái thơ này biểu đem cho ông, con có hỏi nó ai gởi cho ông nó không trả lời thoát ra đi mất, ông bèn tiếp lấy xé ra coi trong thơ như vậy.

Lê-bá-Thọ nhả giám.

« Vì có việc cần cấp xin mời ông đúng năm giờ chiều
« ngày nay đến tại lộ Sốc-Sải số nhà 208 đăng thương nghị
« một việc, ông có đi xin đi một mình mà thôi.

H. V.

Ông coi thơ rồi thấy ký tên H. V. ông nhớ mai ông định tri nghĩ một hồi rồi ông gục gặt đầu nói thầm rằng H. V.

này là bọn hăm dọa thầy Nguyễn-văn-Sáng hôm trước đây mà còn chữ H. V. đề ta chiếc thư coi ta chắc H này là Hai chữ V là Vận, à phải rồi ta không còn nghi ngờ chi nữa, chính mình nó bắt con gái ta khi hôm, ủa mà bây giờ đây nó mời ta có việc gì kia, nếu ta không đi thì nó ché ta nhất gan sợ nó, còn như đi đây thì may ít ruồi nhiều, nếu ta có bề gì thì khó lòng cho con ta lắm, mà ối đừng trượng phu coi chết nhẹ tợ mảy lông, già từng tuổi như ta mà còn sợ chết nỗi gì, ầu là ta cho sở mật thám hay trước đặng bắt nó, ủa mà không nên, nó chưa có làm tội gì, dễ gì mà bắt nó cho đặng, trong thư nó mời ta có việc cần, thôi ta không nên cho con ta và nội nhà hay chuyện này làm chi để ta đi một mình tiện hơn, ông thăm nghĩ như vậy rồi ông rút thư vào túi bước ra về phòng rồi ông móc thư ra coi một lần nữa rồi xếp để trên bàn, ông ra vô nghĩ ngợi hoài nhưng mà không ai biết ông có tâm sự gì thậm chí nàng Huệ là con ông mà không biết đặng nữa.

Chiều lại mới bốn giờ mà ông biểu thằng Thâu đem xe ra cho ông đi có chuyện, xe chạy khuất dạng rồi mà Nguyễn-văn-Sáng không hay chi hết, chàng bèn lon-ton vào phòng ông đặng đàm đạo, bước vào phòng chẳng gặp ông ở đó chàng bèn ngó qua bàn viết thấy cái thư đề đó màတွင် chữ giống cái thư chàng được hôm trước, chàng bèn lấy xuống lật ra coi, coi hết rồi chàng oản kinh chạy ra ngoài kêu Tám Đồng biểu theo chàng đặng đi cứu ông gấp gấp, Tám Đồng không hiểu chuyện gì nhưng mà quan thầy mình biểu vậy không dám hỏi đi hỏi lại chàng lật đật chạy vô phòng thay áo quần rồi chạy ra đẩy xe Amilcar ra khỏi cửa rồi hai người leo lên xả máy cho xe chạy thật mau đặng cho kịp giờ.

Nhất lại thằng Thâu cầm bánh cho xe chạy đến chỗ rồi ông biểu thằng Thâu đem xe đậu xa xa một chút rồi ông chậm rãi bước vào nhà, bước vào nhà ông thấy hai Vận bước ra chào, ông không muốn trả lời nhưng vì theo phép lịch sự buộc ông phải nắm tay bắt sua cùng chàng, hai Vận mở lời rằng: nè ông hôm trước hai cha con tôi đến nhà ông cầu lụy có một việc là nói cô hai cho tôi nhưng ông đành lòng chặt dạ không chịu gả cho tôi, đây xin ông coi thử tấm hình này coi hình ai vậy, chàng móc túi lấy tấm hình ra trao cho ông và tiếp rằng: thưa ông coi phải hình

có hai nhà không mà không biết cùng ai ấp yêu vậy ông hé, ông vừa cầm coi vừa nghe mấy lời của hai Vân dường như kim châm vào da ông. nhưng ông, làm bộ tỉnh tuồng rằng tôi coi hình này đây không phải hình con tôi vì hình này hơi giống một chút mà thôi. ủa sao lại chụp hình mà lại con mắt nhắm hiếp lại, ông coi xong rồi ông muốn toan bề làm đủ dạng giựt tấm hình nhưng mà ông suy đi xét lại vào tới hang hùm rồi thế cô, phần già sức yếu có tài gì chống cự cho lại hai Vân là trai còn tơ nên ông ần nhẫn làm thỉnh, hai Vân tiếp rằng nếu như ông nói không phải hình con ông thôi tấm hình kia trả lại cho tôi, chàng nói rồi lấy tấm hình bỏ vào túi một tay thọc vào túi quần tây nói rằng: thưa ông để tôi cất tấm hình này đây làm dấu tích, nếu ông muốn tỉnh êm cùng tôi thì xong, nhược bằng ông không muốn êm thì tôi đem tấm hình này công bố lên cho thiên hạ biết chừng ấy ông ần năn không kịp, tốt hơn là ông để cho tôi sinh lễ cưới nàng thì danh tiếng ông mới toàn vẹn đừng ông nghĩ sao: nhược bằng ông cãi lời thì không thể ông trở về nhà đừng.

Lúc này Lê-bá-Thọ dường như cả nằm trên thớt hai Vân muốn khứa mấy khứa tùy ý, ông mới bỏ nhỏ rằng: thầy hai ôi việc nhơn duyên tôi không lẽ ép con tôi cho đừng, ấy là tự nơi lòng nó thầy tự nghĩ coi áo mặc sao qua khỏi đầu, dầu tôi có ép nó đừng rồi, ngặt vì chồng vợ do chữ ái làm đầu, nếu nó không ưng thầy tức là nó không thương, vợ chồng, người thương người không thương thì ở đời sao đừng thầy nghĩ lại thử coi, như tấm hình này đây tôi xin chuộc lại bao nhiêu tôi cũng trả hết, tôi biết thầy là người biết đều chắc không phụ những lời tôi nói đó, ông nói chưa dứt lời thì ngoài ngõ xông vào hai người, hai tay cầm hai khẩu súng lục ông xem lại không ai lạ ấy là chàng Nguyễn-văn-Sáng và Tám Đồng ông vui mừng hết sức. Nguyễn-văn-Sáng chĩa súng ngay ngực hai Vân và biểu rằng: đưa hai tay lên khỏi đầu thôi ta bắn chết giờ, hai Vân thất kinh đưa hai tay lên và sục lui lại năm sáu bước, chàng thừa dịp ba người mắc nói chuyện không để ý đến chàng, chàng bèn đạp cái núc dưới chơn chàng thì ba người đều lọt tuốc xuống một cái hầm toàn bằng bêton armé có cửa sắc ăn liền lên tới mặt đất, khi ba người lọt xuống dưới

hầm rồi thì hai Vân lấy làm đăt ý vỗ tay reo cười, chàng nhận nút chuôn trên bàn nghe ren ren tức thì sáu Lưu ba Két và tám Cu bước tới, chàng bèn ra lệnh cho ba người ở đó canh giữ chẳng cho thoát khỏi, chàng tính bỏ chết đói Lê-bá-Thọ Nguyễn-văn-Sáng và Tám Đồng xong rồi chàng sẽ thi kế khác đặng kết duyên cùng nàng Huệ,

Nhất lại ở dưới hầm Lê-bá-Thọ than rằng: vì ta mà liên lụy đến hai người phải ta dè như vậy thì trước khi ta đi ta cho sở mật thám hay trước thì có đâu đến đời này, Tám Đồng khuyên ông rằng: thưa ông xin đừng buồn vì Đồng này đây còn sống ngày nào trên dương thế này thì không để cho ông phải chịu lụy vậy đâu, thôi để cho Đồng lập thể đặng ra chớ ở trong này ắt là chết đói hết, chàng nói rồi rảo bước kiểm coi có chỗ nào chung ra đặng cùng chẳng, nhưng than ối dễ gì ra cho đặng, nhưng vậy mà chàng không núng chi ngã lòng chàng bèn men lại gần cửa sắt kê dài vào rặng hết sức tung cho cửa mở ra nhưng khó bề bung ra đặng vì ở ngoài có khóa chắc chắn khó thể mà ỉu cho tróc đặng. Ngoài cửa ba Két thấy vậy cười thầm và chàng tính ra một kế rất độc chàng bèn lấy một luồng điện sẽ lên đem lại kê vào cánh cửa sắt, Tám Đồng trong này lui-cui ỉu hoài làm sao mà thấy cho đặng nên một luồng điện hút chàng ngã xuống đất chết, Lê-bá-Thọ và Nguyễn-văn-Sáng thất kinh chạy lại hỏi Tám Đồng xé ra cho khỏi cửa một chút (trước kia đã nói Nguyễn-văn-Sáng là y-khoa tấn-sĩ) nên chàng biết cách làm (respiration artificielle) chàng nắm hai tay Tám Đồng kéo lên để xuống cho Tám Đồng lấy hơi thở đặng hồi dương lại, ở ngoài ba Két vỗ tay reo cười coi bộ đăt chí lắm, được mười lăm phút Tám Đồng bắt hơi thở rồi lần lần tỉnh dậy Lê-bá-Thọ và Nguyễn-văn-Sáng mừng được đôi chút rồi nghỉ lại còn bị nhốt trong hầm thì cả ba đều buồn. Nguyễn-văn-Sáng ngẫm nghĩ một lát rồi lộ vẻ hân hoan kể tai nói nhỏ cùng ông và Tám Đồng hai người gục gặt đầu và khen rằng kế ấy hay lắm.

Bùm, bùm...bùm... ba tiếng súng lục nổ tự trong hầm nghe ra ngoài ba Két dòm vào thì thấy ba người nằm ba đồng tay mỗi người còn cầm khẩu súng lục chàng bèn chạy kêu sáu Lưu và tám Cu tới ba người dòm vào thấy Nguyễn-văn-Sáng và Lê-bá-Thọ nơi bàn tan máu chảy còn rặng-

ràng, còn Tám Đồng nằm gần nơi cánh cửa ngực cũng vậy máu, chúng nó bèn mở khoá xò cửa chạy vào chẳng dè vô dữa khỏi cửa thì ba người thỉnh linh đứng vậy một lược, tám Đồng đánh ngay nơi hàm hạ tám Cu một thoi như búa sắt, tám Cu vì thỉnh linh nên đỡ không kịp bị một thoi té nằm một đồng hết cựa quây, Lê-bá-Thọ cự cùng ba Két, Nguyễn-văn-Sáng đánh với sáu Lự, vật đánh với nhau đặng một hồi thì Nguyễn-văn-Sáng lấy thể đè đặng sáu Lự xuống đất, đánh vào bàn tan cựa ta một thoi hết dùng vậy, còn Lê-bá-Thọ cự cùng ba Két nhưng vì ông già sức yếu nên đánh không lại ba Két, ông bị bóp họng nhưng vậy mà ông cũng ráng dùng vậy. Tám Đồng lúc này rảnh tay chàng chạy lại tiếp, chàng sẽ lên cung tay nhắm ngay củ cựa ba Két xáng xuống một thoi ba Két liền ngã xuống một cái phịch đoạn chàng đỡ ông Lê-bá-Thọ dậy và điều dắt ông ra khỏi hàm, Nguyễn-văn-Sáng chạy ra ngoài ngoắc thẳng Thâu đem xe lại chỗ ông đem về.

Hai Vân lập kế nhốt đặng Lê-bá-Thọ, Nguyễn-văn-Sáng và Tám Đồng rồi thì chàng hân hoan dắt chỉ lăm, chàng bèn lấy xe hơi về nhà đặng lo viết cho nàng Huệ một cái thơ mạo tuồng chữ của ông biểu rằng: phải đến số nhà 208 cho ông dạy chuyện, viết xong bức thơ chàng đọc đi, đọc lại lấy làm khoái chí, thỉnh linh ngoài ngõ tám Cu ba Két và sáu Lự bước vào một lược cho chàng hay rằng: Lê-bá-Thọ và nội bọn lập kế trốn ra đặng rồi thì chàng thất sắc, bèn hỏi tám Cu ba Két sáu Lự mau mau sửa soạn đồ đặng trốn đi xứ khác một ít lâu chừng nào không ai tập nỏ sẽ trở về chờ bây giờ hỏi ồ rồi bề gì Lê-bá-Thọ cũng cáo báo sở mật thám chờ chẳng không. Cậu tỉnh sang Xiêm một ít lâu rồi trở về lo thể khác, cậu mở tủ sắt ra lấy ba ngàn đồng bạc cho ba người và biểu đi lập tức, còn cậu gởi yề cho ông thân cậu 1 cái thơ cho hay rằng cậu trốn sang Xiêm dặn ông ở nhà đừng buồn một ít lâu rồi cậu sẽ về, cậu hốt hết bạc trong tủ sắt tỉnh ra đặng tám ngàn bỏ vào vali rồi mướn một cái xe hơi trục chỉ qua Xiêm.

Ông chánh sở mật thám đang ngồi nơi bàn vùng nghe chuông ren ren bèn đặt ống nói lên tai nghe: allo-allo: ai đó? phải ông chánh sở mật thám chăng?, phải.— allo tôi đây là Nguyễn-văn-Sáng docteur cho ông hay rằng nơi con

đường Sóc-sải Bentré số nhà 208 có đảng ăn cướp rất nên lợi hại, chánh đảng là Hai Vân, tôi vừa mới bị nó bắt đây tôi lập kế trốn đảng nên cho ông hay đem lính tới bắt chúng nó vì nếu để lâu chúng nó hay e bắt không được. Cảm ơn ông. Nói chuyện xong, ông đề ống nói xuống, đoạn cho kêu thầy đội Mừng và 10 người lính vào biểu nai nịch súng ống rồi ông chỉ đường cho thầy đội Mừng đi bắt. Thầy đội Mừng được lính cùng 10 người lính đi bắt ăn cướp thì thầy cẩn thận lắm, thầy sai lính phủ vây từ cửa trước đến cửa sau, còn ba người theo thầy vào nhà đảo soát, lục soát cùng nhà chẳng gặp một ai, thầy bèn dắt toán lính ra ngoài hỏi thăm người đi đường nói mới thấy ba người trong nhà này ra đi một cái xe hơi queo lại con đường trường học, thầy đội không biết tình sao nên dẫn toán lính trở về phục mạng.

Ngày 28 tháng chạp trong nhà Lê-bá-Tho treo đèn thắt tuối xem vào coi rất ngoạn mục, ấy là ngày đám cưới cặp trai tài gái sắc là y-khoa tấn-sĩ Sáng kết hôn cùng nàng Huệ, thân bằng cố hữu tề tựu rất đông, đi lễ thọ rất nhiều, đờn ca xướng hát không có đêm nào vui bằng, tác giả không cần thuật ra đây e chán giấy và nhàm tai độc giả.

Thiều quan thẩm thoát không đợi mấy lúc mà nàng Huệ sanh được một trai mỹ danh là Nguyễn-văn-Danh, hai vợ chồng càng cậu bé như trứng mồng.

Xuân hạ thụ qua cậu Nguyễn-văn-Danh đã được 3 tuổi vợ chồng bèn phủ cho Xuân Đào coi giữ săn sóc miếng ăn miếng uống.

Một hôm kia độ 12 giờ khuya, trời mưa rỉ rã nhà nhà đều an giấc điệp thỉnh thoản lại nghe tiếng mấy con chim heo đi ăn khuya về la cheo chết, một người đờn bà trong tay đang bồng một đứa nhỏ vừa đi vừa đi vừa ngó lại sau lưng dường như sợ ai theo bắt lại vậy, bỗng riết ra khỏi cửa bỗng có một người mang mặt nạ tay mở cửa xe hơi cho người nọ bồng đứa nhỏ lên xe rồi mở máy cho xe chạy về ngã Mytho.

Không cần toả ra người đờn bà và người mang mặt nạ ấy là ai độc giả kiếm hiểu cũng biết rồi, ấy là Xuân Đào và cậu Hai Vân vậy.

Nhắc lại Hai Vân trốn qua Xiêm ở đảng ba năm, chàng

học đặng tiếng thổ nhiều, hằng ngày cậu coi nhứt trình không thấy nói chuyện tập nỏ cậu, nên cậu tính trở về trước là thăm cha già sau nữa cậu làm sao cho ý nguyện cậu đặng thỏa vọng, cậu quyết làm sao cưới cho đặng nàng Huệ hầu toại hưởng cái gia tài bạc vạn kia. Cậu về đặng ba tháng trường, cậu để râu nên nhiều anh em bạn cậu không nhìn biết đặng, về đây hay tin rằng Nguyễn-văn-Sáng đã cưới cô Huệ rồi và lại ha sanh đặng một trai, từ đây cậu đành thất vọng nên cậu kết một mối thù độc địa cùng Nguyễn-văn-Sáng quyết một mắt một còn vì Nguyễn-văn-Sáng đánh giựt cục ngọc yêu của cậu, cậu bèn tính kế trước hết làm sao bắt cho đặng thằng Danh làm mối đặng nhữ bắt Nguyễn-văn-Sáng cho dễ vì cậu nghe người ta nói lại rằng Nguyễn-văn-Sáng càng con lắm.

Mỗi bữa sớm mai ai tọc mạch để ý coi nơi nhà ông Lê-bá-thọ thì thấy tám Đồng chạy ra chợ một lát rồi đem một ổ bánh mì về đặng cho thằng Danh ăn vì tánh thằng Danh ưa ăn bánh mì lắm, tám Đồng đem bánh mì về rồi cầm lo le trong tay đợi cho Xuân-Đào bông em ra sẽ đưa cho nó như mọi khi vậy, nhưng chờ hoài không được chàng bèn cho Nguyễn-văn-Sáng hay, chàng cũng tưởng rằng đêm hôm thức khuya nên bây giờ thằng Danh chưa thức dậy nên chàng cầm ổ bánh mì đi tuốt vào phòng Xuân-Đào đặng kêu dậy, bước vào tới phòng chàng thấy lặn lẽ mừng bổ phủ xuống giường, chàng bèn bước lại vén mí mừng lên nhưng không thấy con đâu chàng cũng tưởng rằng Xuân-Đào bông ra nhà sau chơi nên không để ý đến, chàng bổ lên nhà trên đốt thuốc lên hút và coi cho thằng Đậu bắt sâu trong mấy bụi kiến, chập lâu chàng hiểu tám Đồng ra sau kêu Xuân-Đào bông con chàng ra cho ăn lót lòng buổi mai, tám Đồng ra sau một hồi rồi trở lên thưa rằng, bẩm thầy cậu và Xuân-Đào không có ở nhà sau, chàng bèn lộ vẻ sợ và nói rằng : ủa mới hừng đông mà con Xuân-Đào bông thằng nhỏ đi đâu cả, chàng nói lớn tiếng nên ông Lê-bá-Thọ đang ngồi nơi ghế trường-kỷ uống trà nghe vậy lật đật ông chạy ra và hỏi rằng cái chi vậy a con?— Chàng bèn thưa rằng : thưa cha không biết Xuân-Đào nó bông thằng Danh đi đâu mà kiếm tổ mớ không đặng, ông hỏi, nó bông đi từ bao giờ? dạ không

biết bồng đi hồi nào nhưng con chắc nó bồng đi vác khuya không biết nó đem đi đâu vậy, sợ e nó đem bán thằng nhỏ cho khách trú quá, lòng này con coi bộ Xuân-Đào nó đổi ý hơn lúc trước nhiều, nhưng con không dè nhẹ phú thác thằng Danh cho nó gìn giữ. Ừ tao cũng chắc nó bồng đem bán rồi chớ gì, họ thấy thằng nhỏ ngộ-nghĩnh nên họ xúi nó lên bán cho họ chớ gì, con mau lấy xe hơi xuống bắt mật thám có nói với lính tráng nếu ai bắtặng Xuân-Đào thưởng họ năm ngàn đồng, vậy cho mau hơn, thừa cha không nên đâu, nếu đi có bắt nó hay đặng e nó bồng thằng Danh đi xa nữa thì khó tìm chi bằng thủng thẳng con dò la lần lần quần lối đây thử coi.

Hai ngày đã qua chàng tận tâm tìm kiếm nhưng không ra manh mối, vợ chồng buồn rầu hết sức, ngoài ngỏ facteur đem đến một cái thư ngoài bao đề M. Nguyễn-văn-Sáng médecin chef de la province de Bentré, chàng lật đật xé ra xem.

Monsieur Nguyễn-văn-Sáng

Ta muốn cần dùng số bạc 1 muôn đồng nên cực chẳng đã phải bắt con người, như muốn chuộc thì phải đem đủ số một muôn đồng đến tại rừng tràm đúng tám giờ ban mai bữa 23.... một mình người tại Biênhoa chỗ cây số 102 thì có ta và con người tại đó.

T. O. V. T.

Chàng xem xong mừng rỡ bèn vào cho vợ hay, vợ chàng nghe vậy cũng mừng, nàng nói cùng chồng rằng: mình ôi trong thư nó biểu mình đến chỗ như vậy rồi nó giết mình thì có ai hay, thôi mình muốn đi thì cho số mật thám hay tin và xin ít tên lính theo mình biểu họ núp gần lối đó có nguy cấp chuyện gì thì mình mới khỏi mang hại; ôi sống thác ấy sự thường, nếu anh nghe theo lời em như vậy như bắt đặng nó thì tốt bằng như bắt không đặng nó thì cái danh của anh đây ắt là phải bị chúng nó chê cười, thôi em để đó mặc anh toan tính, em cũng biết anh đây vô nghệ tuy không giỏi vì nhưng những phùng lục lục thường tài chừng vài mươi người anh không đủ sợ, anh đi đây anh mang theo một khẩu súng lục có sợ gì bọn nó,— này mình mình đừng khinh dễ như vậy không nên mình giỏi có kẻ giỏi hơn, tuy vô nghệ của mình giỏi sức mạnh không sợ

chi, mình đi có một mình e quả bất địch chúng, chừng ấy ai ra tay tiếp cứu cho. Thôi em đừng nói nữa, để đến đó rồi anh sẽ toan tính nếu nhát gan như em vậy, biết chừng nào con mình nó về được, chàng nói xong, bước vào phòng thay một bộ đồ nỉ đen đầu đội kết bước ra xe một mình cầm bánh trực chỉ Mytho, chàng cầm bánh xe mà trong trí cứ tưởng tượng cảnh rừng trầm trước mắt chàng hoài, chàng thấy trong rừng trầm bước ra một người dị hình dị dạng tay bông con chàng đi lên đi xuống dòm chừng ngoài đường hoài, mắng tư tưởng như vậy mà một cái xe hơi chạy sau xe chàng bóp kèn te te muốn qua mặt mà chàng cũng không hay, chừng kèn bóp nhất tới chàng giật mình lách tay bánh cho xe qua một bên cho xe kia qua mặt, qua khỏi dò máy rồi chàng cho xe chạy lối chín chục cây số 1 giờ, tạnh chàng hay mạo hiểm nên mỗi khi lên ngồi xe không khi nào chàng chịu cho chạy dưới 60..... xe quanh co lộn lại độ hai giờ đồng hồ thì thấy tới Bienhoa. chẳng bao lâu rừng trầm trước mặt, chàng bèn tốp máy lại đem xe rề lại cây số 102 đầu xe lại đó, chàng nhảy xuống xe móc túi lấy đồng hồ ra xem thì mới có 7 giờ 5 phút, chàng lấy làm nóng nảy trông riết cho đúng tám giờ nhưng càng chờ càng thấy lâu, chàng móc túi ra lấy thuốc đốt hút điếu này vừa tàng chàng mỗi điếu khác.

Tám giờ đúng chàng trông về hướng tây thấy một lùm đèn đen xom tới, chàng móc khẩu súng trong túi ra hờm hờm, chừng đồng đèn đó đi tới chàng nhìn kỹ lại một người bạn y-phục đen mang mặt nạ chàng bèn cất mũi súng lên ngay mặt tên kia mà rằng: đưa hai tay lên khỏi đầu, không đừng cượng lý ta bắn chết, tên kia vâng lời đưa hai tay lên khỏi đầu, đoạn chàng cười lat và thốt rằng ở tên kia mi biểu ta đem một muôn đồng đến chuộc thẳng con ta, sao người không bằng nó ra đây phải là người thất tính hay không? hiện giờ đây ta không đưa người nhưt điếu, như người biết khôn đem con ta ra đây thì ta dung cho tồn tánh mạng, nhược bằng người nghịch mạng thì người coi mũi súng này làm linh, dứt lời chàng bắn bỗng lên trời một phát súng vừa nổ thình lình chàng bị một thoi rất mạnh nơi củ cút chàng té nhủi xuống đất nhưng không đến nỗi gì, vì chàng có học gồng của một người chà châu gian, chàng

ràng gương vậy, nhưng vừa góc đầu dây chàng bị thêm một thoi nữa đành phải đo đất lại, chàng ngược mặt ngó lên thì thấy nội bọn là bốn đứa đều mang mặt nạ chúng nó xách lại một cái mền áp lại khiến chàng để vào cái mền ấy gói chàng lại chừa ra có cái đầu mà thôi đoạn lấy giây buộc chặt lại ai mới xem qua cũng cho là một gói đồ chi vậy, xong rồi chúng nó khiến chàng ra để ngan đường rầy xe lửa cho xe chạy tới cẳng chàng coi chơi, phúc chúc xe lửa Biênhoa chạy xuống Saigon vừa tới chúng nó bèn dòng tuốt vào rừng, đây nhắc lại lúc bọn ăn cướp để chàng nằm ngan đường rầy xe thì tên bắt nhiếp xe thấy nó muốn cứu chàng hết sức nhưng vì một mình khó nổi kinh địch cùng bốn người nên chỉ lấy mặt ngó mà thôi, chừng chúng nó chạy vào rừng rồi, tên bắt nhiếp mừng quá, tay thì cầm cờ đỏ phất qua phất lại miệng thối tu hít cho xe ngừng, người coi máy thấy vậy xiết thắng xe nhưng xe còn trốn chạy thêm một khúc đường nữa mới ngừng lại, còn chừng ba thước tây nữa thì mạng chàng ắt là hư rồi, xe ngừng xong bộ hành nhảy xuống bao phủ xung quanh chàng và biểu tên bắt nhiếp xe lại mở trời dùm cho chàng, mở trời rồi bộ hành xúm lại hỏi chàng vì tại sao mà bị đều như vậy, chàng bèn thuật rõ đầu đuôi, đoạn tạ ơn tên gát nhiếp có lòng thương cứu mình, chàng móc túi ra lấy 3 tấm giấy một trăm đồng đền ơn cứu tử, xong xui chàng bèn từ giả mọi người, rồi chàng bước thẳng ra chỗ chàng để xe mở máy lược dặm. Về đến nhà chàng cho xe chạy thẳng vào cửa ngõ đem xe cất xong, vợ chàng ở nhà ngóng trông dực nghe tiếng xe chàng về thì lật đật chạy ra, thấy chàng về mà không có con nên nàng hỏi rằng: mình lên trên kiểm ra tông tích thẳng Danh chưa? và họ có cho chuộc không? chàng lật đầu thổ ra đoạn thững thững trả lời rằng: vì anh không nghe lời em thiếu chút nữa mà phải bỏ thân nơi Biênhoa rồi, chàng bèn thuật tự sự lại cho vợ chàng và Lê-bá-Thọ nghe rồi chàng tiếp rằng: không biết bọn này có thù oán gì con lớn lắm hay sao mà nó cứ toan hại con hoài, thưa cha ý con định bọn này đây nếu không phải Hai Vận thì không ai ra đây, ủa mà nó trốn biệt tích rồi con nghi vậy sợ lắm. Ông nói rằng: không biết chừng nó đó a con vì nó biết con ăn ở với con Huệ nên nó tức giận,

muốn giết con cho đặng mà trả thù, chớ nếu nó là ăn cướp thì sao tiền bạc con nó không cướp nó lại để toan kế giết chết con một cách ghê gớm vậy, nó đó a con, không còn nghi ngờ chi nữa, vậy con mau mau xuống cho sở mật thám hay rằng: hai Vần nó còn lẫn quần lối miệt Biênhoa xin ông chánh sở mật thám cho lính nã tróc, nếu xong công chuyện cha sẽ cho một số bạc là muôn đồng để thưởng công những người khó nhọc về sự bắt nó đó, trước là trừ hại cho xã hội ta sau nữa đem cháu ta về, ông nói chưa dứt lời thì chàng chận lại nói: không được đâu cha, nếu mình cho sở mật thám biết, nó hay trước thì nó trốn đi nữa khó lòng mà sợ trước khi nó lánh họa đây nó giết thẳng Danh cho biệt tích chi bằng để vậy thủng thủng rồi con sẽ lo kế bắt nó, nếu nó còn ở Biênhoa thì con tính nguyện đi một chiến nửa đò ra tông tích rồi con sẽ lo kế bắt nó.

Đời càng mắc mớ, người ở đời phải có công ăn chuyện làm mới đặng, ở không mà ăn dầu tiền muôn bạc vạn cũng phải hết phải tiêu, bởi vậy cho nên hai Vần ở không ăn xài nên không đủ tiền buộc chàng phải đi ăn cướp, một đêm chàng tỉnh cùng bọn bộ hạ nên trở xuống nhà ông Lê-bá-Thọ đào hầm khoét vách mà vào đặng kiếm chát ít nhiều hầu xây dựng trong lúc túng rồi ngặt nghèo này.

Đồng hồ đổ một tiếng ngoài đường lặng lẽ như tờ, đèn điện tuy sáng giăng giăng nhưng ngoài đường không người qua lại, nơi nhà ông Lê-bá-Thọ đèn cửa trước tắt tối đen trong nhà lặn lẽ êm đềm, thỉnh thoảng nghe một vài tiếng ho hen, ngoài ngõ ba đồng đen xâm xâm vào nhà tới thềm dừng đứng lại nhăm nhía một hồi rồi lại nắm sợi giây thau lỏi chuyền tuốc vào nhà, vô nhà xong người ấy bèn mở cửa trước cho hai tên kia vào, ba tên bước vào nhà cầm đèn ló ra rọi khắp cùng nhà đoạn một tên đứng tại cửa trước coi chừng còn hai tên kia men vào phòng ông Lê-bá-Thọ, cũng trong giờ này Nguyễn-văn-Sáng vì rầu con mất biệt ngũ không đặng nằm thao thức lăn qua trở lại hoài còn đang mê mết chợt thấy bóng đèn dọi vào phòng chàng, chàng bèn chỗi dậy tay bợ cây súng trên đầu giường sẽ lên bước ra khỏi phòng thì chàng thấy hai cái bóng đen bước thẳng vào phòng nhạc gia chàng, chàng bèn nhẹ bước theo sau đứng núp dựa cánh cửa phòng coi chừng nó tính làm gì,

thấy bọn nó móc túi ra lấy vật chi trúc lên trên đầu tử sắt chàng nhắm ngay tên ấy lấy cò thì tên đó ngã gục xuống đất, tên kia muốn dục chạy nhưng dè gì chạy đằng chàng bởi thêm một phát nữa thì nghe tiếng phật như mít rụng vậy, ông Lê-bá-Thọ đang nằm ngủ dùng nghe hai phát súng rồi nghe hai tiếng ngã phật xuống, ông lật đật chỗi dậy vắn đèn điện lên xem, ông thấy hai cái tử thi nằm chính ỉnh đó còn rề ông tay cầm súng ông cất tiếng hỏi rằng: ăn trộm vào nhà đằng sao con; nhà ta cửa nẻo chốt chẵn mà sao chúng nó vào đằng cà, may con lẹ tay nên chúng nó thoát ra không kịp phải không có con ắt là đêm nay nó tóm thâu tài vật hết rồi còn gì; cha chốt bọn ăn trộm này vào nhà ta ít nào cũng là ba bốn đứa, ấy vậy cha con mình đi đảo soát cùng nhà coi chúng nó còn ần đang nữa hay chẳng, nói rồi hai cha con rảo khắp cùng nhà.

Đảo soát cùng nhà xong không gặp đằng chi hết, ông Lê-bá-Thọ không dám ngủ lại nữa, ông bèn thức suốt đêm đó, ông sợ ngủ lại đây rồi chúng nó còn trở lại khuấy phá nữa.

Tục ngữ ta thường nói hễ tham thì thâm thiệt quả có vậy, hai Vân đi ăn trộm kiếm ít nhiều về tiêu xài tiền bạc đâu không thấy chỉ thấy chàng mất hết hai tên bộ hạ là tám Cu và sáu Lựu, chàng rưng rưng chỉ ngả lòng than rằng: tám Cu sáu Lựu ời! Cũng vì công việc ta mà phải lụy đến hai người, lòng ta sâu nào biết ngần nào, từ đây ta như chim chích cánh khó thể dầy dưng, muốn bay xa nữa e bay không đằng vì cũng tỉ như ta bị người vanh hết một cánh tay, than rồi hai giòng giọt lệ rưng rưng chàng lấy khăn lau nước mắt rồi nghiêng rằng mà rằng: Nguyễn-văn-Sáng à, ta thề từ đây một còn một mất cùng mây, ta sẽ làm sao cho mi biết mặt ta không vừa gì.

Buổi ban mai trời quang mây tạnh, tám Đồng thấy tốt trời chàng bèn tỉnh đạo chợ chơi giầy lát, chàng mất một bộ đồ hàng trắng, đầu đội nón nỉ đen trong nhà bước ra cửa bỗng dưng chàng thấy một người cỡi ngựa chậm chậm ngan qua nhà coi dân khã nghi, chàng bèn thụt lui lại gần bụi lái chàng núp xuống coi người đó hành động sự gì té ra là hai Vân, chàng thấy mặt hai Vân thì mừng quinh chàng

chắc rằng ngày nay là ngày chàng rửa hận được cái người mà bắt chàng nhốt vào trong hầm chửi nũa mà chàng chết đó, trong tay chàng không có khi giải không biết tình sao, chàng bèn trở vào nhà không cho ai hay hết, mở tủ lấy ra một khẩu súng lục, rồi chàng sẽ lên bước ra không cho hai Vân thấy, còn chừng mười thước nữa tới hai Vân chàng bèn chĩa súng lên và hô rằng: hai Vân ngày nay người đến đây nạp mình cho ta phải chăng? đưa hai tay lên và mau bước xuống ngựa, hai Vân vì bị thất thế nên đành thút thủ vô sách, chàng bèn tuộc xuống ngựa đưa hai tay lên và nói rằng: Ta mà đến đây cốt chỉ giết cho đặng thằng Nguyễn-văn-Sáng nhưng rủi bị mi như vậy, ấy là tuần thời ta đến rồi, ôi thôi người có giết ta thì giết ta không nao núng lòng, tám Đồng nói: ta không giết người mà làm gì, nhưng người độc ác vô nghi đã can hôn không đặng không biết hồ thì chớ mà lại còn oán thù, đã lắm phen mi hại cả nhà ta suýt chết hết, nhưng vậy người coi trời cao có mắt khiến cho ngày nay đây là ngày người đến tội lỗi, nhưng ta cũng rộng ơn cho mi một phen, ta tính như vậy, người phải làm sao đem trả cứu hai Danh về đây thì ta sẽ tha người, người có bằng lòng như vậy chăng, khá trả lời mau mau bằng không thì người chết về mũi súng này không kịp trốn. — Không được theo ý của mi, thằng Danh ta đã giết chết nó rồi ta còn chờ bắt đặng thằng Sáng ta phanh da xẻ thịt nó ra dâng mà đền tội nó một là giết người yêu của ta hai là vô cớ nó bắn chết hai tên bộ hạ ta. — Nin đồ chó chết, nóng nổi này mà người còn mở miệng nói như vậy nữa sao, hai tên bộ hạ người chết như vậy là đáng đời chúng nó lắm vì nũa đêm chúng nó vào nhà ăn trộm tiền bạc chủ ta bắn nó là phải lắm chớ có oan gì mà người phải đi trả thù, nè người coi ta giết người một cách đặng trừ hậu hoạn, chàng nói rồi ghìem súng nơi mặt hai Vân, tay kia chàng tháo cương ngựa ra đoạn cột tay chơn hai Vân lại xong rồi chàng buộc mỗi kia vào cổ ngựa đoạn chàng bẽ một nhánh cây quất cho con ngựa hai roi, ngựa bị đánh đau phát chạy một cách lẹ lả thường kéo lôi hai Vân năm sáu ngàn thước mới ngừng lại, trả thù xong, chàng lấy làm đắc ý, một mực trở tuốt vào nhà không cho trong nhà ai biết hết.

Hai Vạn bị ngựa lôi dập đầu xuống lộ mình mấy trầy trụa hết, chừng ngựa ngừng lại chàng rêm cùng mình không thể ngồi dậy đặng, máu nhuộm đỏ áo quần, chập lâu chàng mới ngồi dậy đặng, đoạn chàng mượn một cỗ xe hơi dung rũi về nhà, về đến nhà nhờ Xuân-Đào giới sẵn sóc thuốc men nên không đầy một tháng chàng lành mạnh như xưa, sự oán thù ấy càng chắt chứa lên, chàng tính ra đặng một kế chàng tỏ sắc hân hoan, chàng biểu Xuân-Đào viết 1 bức thư gởi cho vợ chồng Nguyễn-văn-Sáng thư như vậy :

Thưa cô cùng thầy,

Vì trót lỡ đại nghe lời khuyến dụ nên đánh bông em mà đem cho người, nay vì ăn năn hối ngộ nên lật đật viết bức thư này cho cô cùng thầy rõ, vì muốn đem trả em Danh nhưng không tiền sở phí nên cúi xin cô cùng thầy chịu khó đứng chín giờ ban mai lại tại cầu tàu Lược tỉnh Mytho tôi sẽ giao em Danh lại.

Ký tên Xuân-Đào,

Vợ chồng Nguyễn-văn-Sáng tiếp đặng bức thư thì mừng rỡ vô cùng, chàng vào thưa cho ông hay rằng chiều nay chàng định lấy chiếc tàu đưa hành khách của ông đi rước thằng Danh thì ông ừ, chàng bèn xuống bến biểu bạn tàu lo sửa soạn tàu cho tử tế đặng chiều chàng đi có chuyện. đoạn rồi chàng về nhà thay đổi áo quần, thay áo quần xong chàng bước ra thì gặp tám Đồng ở nhà dưới chạy lên xin đi theo, chàng bèn nói rằng : người đi theo không ích gì thôi ở nhà coi sóc hôm sớm cùng ông, ta và cô người đi đây chừng ba bữa về, tám Đồng xin đi theo không đặng chàng khóc và nói rằng : thuở giờ vào sanh ra tử đều có Đồng chiến này không cho Đồng theo, Đồng xin theo đây đặng giúp đỡ ít nhiều cho thầy cô, chàng thấy tám Đồng có lòng như vậy chàng cảm lòng không đau nên chàng chịu cho theo đúng giờ tàu lấy neo tách dậm.

Đường đi tuy không xa, nhưng ai có tâm sự gì muốn trông cho mau tới, càng trông càng lâu, vì vậy cho nên tàu chạy có hai giờ tới mà vợ chồng Nguyễn-văn-Sáng cầm bằng một ngày vậy.

Tàu đỗ bến xong vợ chồng bèn dắt tay nhau lên bờ kiếm nhà hàng đặng kiếm cơm đỡ dạ, vì mắc lo đi nên hai vợ

chồng không có dần bụng chút gì hết, ăn uống xong vợ chồng bước xuống tàu không đi đâu chơi hết, định nghỉ khoẽ đêm nay đăng sàng rước con về rồi sẽ lo chơi, nhưng vừa đặt lưng xuống hai vợ chồng không thể ngủ đặng vì có cái mừng nó đeo đuổi theo hoài, nằm mà bốn con mắt cứ mở trao trao trời gần sáng mòn mỏi quá nên hai vợ chồng mới nhắm mắt lại đặng giây lát.

Đúng tám giờ nơi cầu tàu lục-tĩnh một cái xe hơi sáu chỗ ngồi đậu sẵn đó từ bao giờ trên xe có một người con gái tay bồng một đứa nhỏ nên ba bốn tuổi ngó dáo vác tuồng như kiếm vật chi vậy, dưới cầu tàu tây ba cái xe kéo chạy lên trên xe bước xuống ba người hai người đàn ông vạm vỡ và một người đàn bà men lại xe hơi ấy ôm đứa nhỏ vào lòng hung trợ hung trất và nói rằng: con đi đâu mấy tháng nay làm cho mẹ nhớ trông ngày đêm hết sức, nàng nói vậy mà thằng nhỏ không trả lời lại lộ vẻ sợ sệt nữa, nàng bèn ngó qua Xuân-Đào mà nói này em, em tệ làm chi lắm vậy? qua không ở bạc cùng em mà em nỡ lòng nào báo hại qua, em nỡ đánh bức nưm ruột, qua em đem thằng Danh đi mấy tháng trời, làm qua nhớ thương nó mà sanh bệnh, đây em coi lóng này qua ốm nhiều, nàng nói chưa dứt lời dục nghe tiếng cú tiếng thoi sau lưng nàng, nàng day lại thì thấy hai người lạ mặt đang ôm vật lộn với chồng nàng và tám Đồng, nàng biết mặt hai Vân mà thôi, nàng móc túi ra lấy khẩu súng định nhắm bắn hai Vân nhưng nàng không cẩn thận bị Xuân-Đào bắt cơ đánh hất tay nàng khẩu súng bắn ra xa lắm, nàng tức giận lắm, đã vậy Xuân-Đào còn trở mặt nháy mắt ngan eo ết nàng vật nàng xuống đất và lấy giấy trói nàng lại, nhất là Nguyễn-văn-Sáng đang đứng ở bờ thính linh chàng nghe hơi gió cái giục chàng xây lại gợn gợn thì thấy hai Vân cùng tay lại thoi hụt chàng, chàng tức giận ấu đã một hồi, hai Vân yếu thế nên đành co dờ chạy trước tám Đồng lục đục bị một thoi nơi sau lưng chàng nhủi tới ít bước, nhưng không hề gì, ba Két đánh trúng tám Đồng một thoi rồi muốn bồi thêm, nhưng thấy hai Vân chạy rồi thì chàng cũng cuống vội chạy theo, Xuân-Đào thấy chuyện không êm nên bỏ súng Huệ lại đó bồng thằng Danh chạy theo hai Vân, Nguyễn-văn-Sáng và tám Đồng chạy rọc theo mé sông rước theo, đúng lúc nguy cấp ba Két đứng thấy có

một chiếc canốt cột dưới mé sông không ai coi giữ, chàng bèn cùng hai Vân Xuân-Đào và thằng Danh nhảy xuống xã máy cho chạy ra khơi, canốt thì nhỏ mà chở nhiều người nên hai Vân sợ chìm, chàng bèn tinh quăng phứt thằng Danh xuống sông cho nhẹ bớt, Xuân-Đào khuyên rằng: không nên làm vậy đâu có thằng Danh theo ta đây thì là có phước lắm nếu chúng nó có rước theo ta đặng thì chúng nó không dám bắn, nếu có sự nguy cấp gì xảy đến mình dùng thằng Danh ra mà đỡ gạt, hai Vân nghe xong khen phải nên chàng không tinh vậy nữa. Trên bờ Nguyễn-văn-Sáng và tám Đồng theo không kịp nên đề huề cùng nhau trở lại cội trói cho vợ chàng và dắt nhau chạy riết xuống tàu mõ máy rước theo vì chiếc canốt chạy chưa đặng bao xa.

Ngoài sông tam Điền một chiếc canốt húc dậm chỉ mũi riết vào củ-lao-rồng, đằng sau cách ba bốn ngàn thước tây một chiếc tàu đưa hành khách cho chạy theo, nhưng tài nào mà mở máy theo kịp, chạy theo chừng nào chiếc canốt càng chạy xa chừng nấy, trong lúc đó có một chiếc canốt khác của thầy tám Lượng ở Bentré chạy qua Mytho chơi, tám Đồng thấy vậy rất mừng chàng bèn ngoắc kêu lại vì chàng là anh em bạn thiết nghĩa với thầy tám Lượng, canốt ghé cập lại sát tàu, tám Đồng bèn hỏi mượn chiếc canốt đó, tám Lượng vui lòng cho mượn, thì tám Đồng kêu vợ chồng Nguyễn-văn-Sáng bước xuống canốt rước theo mới tiện, cũng may chiếc canốt này lại chạy mau bằng ba chiếc canốt kia nên không đầy 15 phút thì theo gần kịp, chàng định rằng thế nào canốt đó cũng ghé củ-lao-rồng vì chàng thấy hai Vân cầm tay bánh chỉ mũi vào củ-lao nên chàng cho canốt chàng chạy chậm lại, thiệt quả như lời chàng định như vậy, chiếc canốt của hai Vân gần hết xăng nên không thể chạy rạng thêm đặng nữa nên chàng cho ghé củ-lao-rồng đổ xăng thêm rồi sẽ chạy, canốt cập bến xong chàng dặn ba Két lên bờ mua xăng rồi mau mau xuống, ba Két đi hồi lâu rồi trở xuống nói kiếm không có tiệm bán xăng vì nơi đây là chỗ nhốt bọn cù, chàng bèn bỏ canốt lại đó cùng ba Két Xuân-Đào và thằng Danh dắt nhau lên bờ kiếm coi có đường bộ trở về Mytho chẳng, chàng đi đầu tiên dẫn đường, một phát súng nổ chàng té ngựa ra chết liền tại chỗ ba Két thấy vậy oản kinh chàng muốn tiếm đàng tàu thoát

nhưng vừa dợm chạy đã bị luôn một mũi nửa ngả phit xuống đất, còn Xuân Đào tay bỗng thẳng Danh mặt sợ thất thanh thỉnh linh tám Đồng a tới chặn ngang cổ nàng và hỏi : nầy con tờ phản chủ, cô với thầy ở với mi rất hậu sau mi còn đem lòng lan dạ thú không tưởng chút tình đành bỗng cậu hai đây đem cho đưa thù nghịch, thiệt ta nghĩ thầy cô nuôi mi như nuôi ong tay áo nuôi khỉ dòm nhà, ngày nay là ngày người đền tội người, người còn than van chi nữa chẳng, Xuân Đào đôi giòng giọt lệ tuông rơi qui xuống ngay mặt vợ chồng Nguyễn-văn-Sáng mà rằng : thưa thầy cô, em vì trót lỡ đại ham tiền, cô nghĩ coi cái số 1 muốn đồng ai lại không ham muốn, hai Vân nó hứa cùng em nếu bắtặng thẳng Danh thì nó thưởng em số tiền ấy, em vì ham tiền nên nhắm mắt làm liều, ngày nay đây em xin thầy cô lượng tình dung chế cho em nhờ, con kiến là vật nhỏ mọn kia mà nó còn muốn sống thay, tám Đồng nghe chưa dứt lời, chàng nạt một tiếng lớn rằng : é con tờ phản chủ đừng có nhiều chuyện nếu nay mà không trừ người thì ngày sau ắt là người còn làm nhiều điều trái ngược như vậy nữa, chàng nói xong xốc lại chặn ngang cổ xiết lại mọi cái mạnh nàng liền trợn trăn đôi mắt lên rồi hết thở. (Đây tờ phản chủ nên coi đó làm gương).

Xong chuyện Nguyễn-văn-Sáng tổ bộ hân hoan chàng hai tay ôm riết con chàng lại hun trơ hun trất, cái mừng nầy của chàng còn có chi hơn đoạn chàng hỏi tám Đồng và vợ chàng thẳng xuống cano! mở máy lược dậm về Bentré.

Chiều lại 5 giờ ông Lê-bá-Thọ đang ngóng trông trước cửa, ông thấy vọi xa xa con ông, rề ông và cháu ngoại ông về thì ông mừng vui không xiết kê ông lật đật chạy riết ra khỏi ngõ đứng chờ, chừng tới nhà ông đưa hai tay ra ầm lấy thành Danh nựng niệu và hỏi rằng : con làm sao mà đem thẳng Danh về đây, chàng bèn thuật rõ trước sau, ông nghe nói xong vỗ tay reo cười mà rằng : thẳng Vân chết rồi ta hết lo nữa.

Lúc này vợ chồng trên thuận dưới hòa, cách vài năm vợ chàng sanh đặng một trai hai gái, vợ chồng khi rảnh ngồi lại nhất chuyện oạn nạn với nhau lấy làm cảm xúc.

Tác giả

N. V. T. Tự Đơn-Tâm

MỸ-DUNG

PHOTO AGRANDISSEMENT QUAI L'YSER

Tiệm tôi chụp hình rọi hình giá rẽ hơn các nơi, xin đồng-ban lưu ý, trên lầu chụp hình rọi hình, tầng dưới bán kiến khuôn, sơn thủy xin quý khách chiêu cổ.

Cất nhà xin mua gạch ngói nơi lò Ban-chanh, bán giá rẽ gạch ngói tốt không lò gạch nào bì kịp. Buôn bán thật thà, không tham lợi nhiều.

Kính thỉnh

Chủ nhơn BAN-CHANH

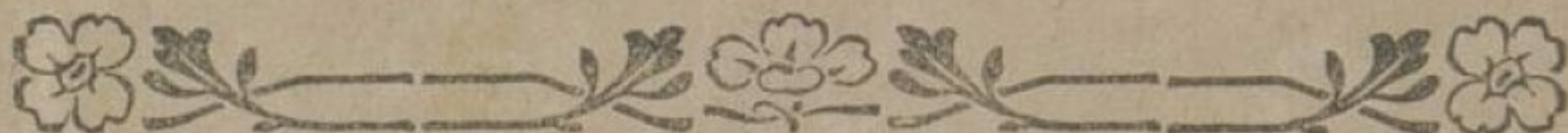
VẠN-HƯNG-XUÔNG

Tiệm may quần áo tây nam đủ kiểu, ở đường mé sông.

Tiệm tôi chuyên may áo quần tây nam đủ kiểu, may rẽ hơn các nơi, xin quý khách quá bước tới một lần thì sẽ biết lời tôi là thiệt, tiệm tôi lại có trồng rừng bạch rừng, nhỏ rừng thợ thiện nghệ làm mau lẹ không đâu bằng, thợ chuyên môn có bằng cấp, xin quý khách chiêu cổ đến, bạch rừng vàng, thay rừng đủ kiểu, tiệm tôi sẵn lòng tiếp rước từ tể, có bán đồ phụ tùng cho trẻ em chơi, xin quý khách chớ lầm, tiệm tôi có cây cờ trước cửa tên là Liên-Kim-Thạch.

Chủ nhơn kính thỉnh

VẠN-HƯNG-XUÔNG

Các ngài xa gần, nên chú ý :

BỒN-QUÁN CHUYÊN :

1°—Về việc in kinh in sách, in toàn bằng chữ mới, thiết rõ, giấy tốt, in được mau. Các nhà buôn bán sách cùng các nhà từ-thiện in kinh làm phúc, in số nhiều bồn-quán sẽ tính giá đặc-biệt.

2°—Về việc in các thứ thiệp mời, tân-hôn, tân-gia, thiệp tang, cung-hỉ vân vân có nhiều kiểu, in được thiết mau, kiểu thiết đẹp, giá thiết nhẹ.

3°—Bồn-quán không những lãnh in thường như nhà-in khác mà thôi, bồn-quán còn sẵn lòng vì thân-chủ mà tìm ra kiểu-vở (Créations en style) hoặc vì thân-chủ mà sửa kiểu của thân-chủ đã sắp-đặt sẵn mà chưa đúng, trong những món đồ in kiểu tốt như ca-ta-lô-gue, hoặc sắp-đặt kiểu-vở có hình và cách đặt-đề văn-từ để làm quảng-cáo mà thân-chủ hoặc không đủ thì-giờ hoặc vì ít thạo muốn sở cậy, thì bồn-quán có người thiết-nghiệp gia-tâm, vì thân-chủ mà nghiên-cứu sắp-đặt đúng-đáng, không sai lời, nhưng cần phải đưa tới trước cho rộng thì-giờ và cần phải thương-lượng trước.

4°—Về việc đóng truyện, đóng sách thiết chắc, đã có tiếng lâu nay, có in tên chữ vàng thiết đẹp, giá phải-chắn.

Nhà-in BÙI-VĂN-NHÂN Bentre

NGUYỄN-VĂN-NHÂN

Ở ĐƯỜNG MÊ SÔNG GẦN BẾN LỎ “BENTRÉ”

Kính cáo Đồng-bào,

Hiệu tôi rất mong ơn chư Qui Đồng-bào huệ cổ bấy lâu, giúp cho hiệu tôi đứng vững bước trên con đường tấn hóa.

Nên hiệu tôi ráng chí kiếm tìm và chỉnh đốn cửa hàng lại hơn xưa, **lớn bằng hai**. Định giá bán ra phải chăng.

Những món chuyên môn như sau này : Như là, Hàng tây, Hàng tàu, Hàng Nhứt-bồn, Hàng Huệ-ký, nhiều kiểu bông la rất nên huệ mỹ và như xuyên và lãnh, nhuộm lò nhà, nhà nhuộm có danh, đáng thợ chuyên môn làm kỹ và khéo, nên hàng mặt đến rách không hề phai trở.

Tiếp rướt vui vẻ, hàng vừa tốt, giá vừa rẽ, hiệu tôi hết lòng làm cho đẹp dạ của Qui thầy và Qui cô mà đền cái thanh tình ấy.

NHẬP CẢNG Rượu chát trắng và đỏ, đồ hiệu “**Chim én vàng**” vô ve tinh khiết, tư chất tinh y, rất hợp vệ sanh của nhà uống rượu.

NÊN ĐĂNG CỐ

DANH CÙNG KHẮP

có lẽ Qui ngài mua về xài, và sẽ **đặng vừa lòng luôn**.

Qui ngài nên nhớ, có mua hàng chi, xin mời đến hiệu buôn của Annam mình mà mua giúp cho nhau, thì chẳng chi qui bằng.

XIN QUANG CỐ

Vậy có thi rằng :

Ben-tre có tiệm Nguyễn-văn-Nhân,

Nhập cảng rượu nho hiệu **ÉN VÀNG**.

Tánh diệu, mùi thơm, dùng đã đẹp.

Hậu thanh, nước ngọt, lại thêm sang.

Vô ve kỹ lưỡng, để lâu được,

Định giá phải chăng chuộng mỗi hàng:

Có việc xin mời mua uống thử.

Giúp nời trợ giống mới rằng ngoan.

Chủ-nhơn NGUYỄN-VĂN-NHÂN

KÍNH MỜI

NỘI HÓA

NỘI HÓA

Xà-bông hiệu CÁI-TÁCH

(CỦA MỘT NHÀ ANNAM CHẾ TẠO RA)

Đang buổi nước nhà phát-minh, tôi ra công tiếm kiếm chế làm ra một thứ xà-bông cực tốt để hiệu "SAVON LA TASSE" cái tách nên hôm nay quảng cáo ra đây cho Đồng-bào đăng biết.

Tôi chế thứ xà-bông này làm theo cách hóa học kiếm thời, phần nhiều dùng những vật chất «NỘI HÓA» rồi chế theo cách của các nhà làm xà-bông có danh tiếng bên PHÁP. Bởi vậy cho nên xà-bông hiệu "LA TASSE" vừa mới ra đời mà đăng phần đông trong xứ công nhận cho một món hàng NỘI HÓA rất có giá-trị.

GIẶT ĐỒ MAU SẠCH

KHÔNG VÀNG

KHÔNG HỎI

XẢ KHÔNG TRÍNH

VÀ KHÔNG MỤC ĐỒ

Nếu xà-bông này dùng mà tắm gội thì đăng sạch sẽ, và rất hấp vệ sanh, vì nó có tánh khử độc và trừ đăng chứng bệnh ngoài da.

Xin Đồng-bào từ đây lưu ý dùng thứ đồ NỘI HÓA, trước là đăng mua giá rẽ, sau dục bảo cuộc mở mang tân hóa về đường CÔNG-NGHỆ của người mình.

ẤY CÙNG LÀ MỘT ĐỀU NGHĨA VỤ

TỤC NGŨ CÓ CÂU: Dân khôn khéo nước mạnh giàu.

Nhờ dùng NỘI HÓA mới mau đăng thành.

Thơ và mandat xin đề hiệu

NAY KÍNH

BUỒN **NGUYỄN-VĂN-NHÀN** BENTRE

BÁN SỈ

VÀ BÁN LẺ

Fabrique Savon La Tasse
(Nhà chế tạo xà-bông hiệu
CÁI TÁCH)